

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΕΛΕΝΗ ΤΣΑΜΙΛΗ
ΝΑΥΣΙΚΑ ΤΣΑΟΥΣΗ
ΟΛΓΑ ΒΛΑΧΟΥ
ΣΤΑΜΑΤΙΑ ΚΑΛΑΜΠΟΥΚΑ

**Carpe diem quam
minimum credula
postero: απόλαυσε τη
μέρα με όσο μπορείς
λιγότερη εμπιστοσύνη
στη μέρα που θα
διαδεχτεί το σήμερα.**

Οράτιος

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΜΕ ΡΗΜΑΤΙΚΟ ΤΥΠΟ

Μεθοδολογία

1. Διαγραφή του συνδέσμου (αν η πρόταση είναι δευτερεύουσα).
2. Χρόνος της μετοχής: επιλέγεται ανάλογα με το χρόνο του ρήματος.
3. Γένος, αριθμός μετοχής: επιλέγεται ανάλογα με το υποκείμενο της μετοχής. Για να εντοπιστεί το υποκείμενο της μετοχής μεταφράζουμε εκ νέου σύμφωνα με το χρόνο της μετοχής που θα σχηματίσουμε: ενεργητικά αν πρόκειται για μετοχή ενεστώτα/μέλλοντα, παθητικά αν πρόκειται για μετοχή παρακειμένου και ενεργητικά αν πρόκειται για μετοχές παρακειμένου αποθετικών/ημιαποθετικών ρημάτων.
4. Πτώση μετοχής: α) αν το υποκείμενο της μετοχής ταυτίζεται με αυτό του ρήματος, τότε η μετοχή τίθεται σε ονομαστική (συνημμένη στο υποκείμενο), β) αν το υποκείμενο της μετοχής ταυτίζεται με το αντικείμενο του ρήματος, τότε η μετοχή τίθεται στην πτώση του αντικειμένου {αιτιατική ή δοτική} (συνημμένη στο αντικείμενο), γ) αν το υποκείμενο της μετοχής δε σχετίζεται με τους κύριους όρους της πρότασης, τότε τίθεται σε πτώση αφαιρετική (αφαιρετική απόλυτη).
5. Η μετοχή τίθεται στην ίδια πτώση με το υποκείμενό της.
6. α) οι βουλητικές, ενδοιαστικές προτάσεις, προτάσεις του *quominus*, *quoniam* μετατρέπονται σε τελικό απαρέμφατο, β) οι τελικές, συμπερασματικές προτάσεις μετατρέπονται σε απαρέμφατο του σκοπού.

Παραδείγματα

(21) *Nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est.*

Μετοχή παρακειμένου, υποκείμενο: *aurum*, αφαιρετική απόλυτη μετοχή

Nam Pisaurum dicitur illic auro pensato.

(24) *Paucis post diebus cum Ennius Nasicam a ianua quaereret, exclamavit Nasica se domi non esse.*

Μετοχή ενεστώτα, υποκείμενο: *Ennius*, αφαιρετική απόλυτη μετοχή

Pausis post diebus exclamavit Nasica se domi non esse Ennio eum a ianua quaerente.

(24) *Ego cum te quaerem, ancillae tuae credidi te domi non esse.*

Μετοχή ενεστώτα, υποκείμενο: *ego*, μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο

Ego te quaerens, ancillae tuae credidi te domi non esse.

(27) *Quae dura et acerba nascuntur, (ea) post fiunt mitia et iucunda.*

Μετοχή ενεστώτα, υποκείμενο: *(ea)*, μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο

Dura et acerba nascentia (ea) post fiunt mitia et iucunda.

(29) *Quotiescumque avis non respondebat, sutor dicere solebat.*

Μετοχή ενεστώτα, υποκείμενο: *avis*, αφαιρετική απόλυτη μετοχή

Ave (avi) non respondente sutor dicere solebat.

(31) *Is cum aliquando castris abiret, edixit ...*

Μετοχή ενεστώτα, υποκείμενο: *is*, μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο

Is aliquando castris abiens edixit ...

(34) *Quod (= id) ut praedones animadverterunt, abiectis armis*

ianuae appropinquaeverunt.

Μετοχή παρακειμένου, υποκείμενο: *quod (=id)*, αφαιρετική απόλυτη μετοχή

Quo (=eo) animadverso a praedonibus abiectis armis ianuae appropinquaeverunt.

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ FRANCHISE

ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Σωτήρος & Αθικισιάδου 132
Τηλ.: 210 4112507
e-mail: info@poukamisas.gr

ΑΙΓΑΛΕΩ: Θηβών 425 & Αδριανουπόλεως 10, Τηλ.: 210 5319805, **ΑΜΦΙΑΛΗ:** Κεφαλληνίας 8, Τηλ.: 210 4004200, **ΓΑΛΑΤΣΙ:** Εθ. Βενιζέλου 16, Τηλ.: 210 2224000, **ΓΛΥΦΑΔΑ:** Γούναρη 44 & Πόντου 87, Τηλ.: 210 9647806, **ΔΡΑΠΕ- ΤΣΩΝΑ:** Εθ. Βενιζέλου 72, Τηλ.: 210 4622920, **ΚΑΛΛΙΘΕΑ:** Εθ. Βενιζέλου 188, Τηλ.: 210 9588891, **ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ:** Δημητρακοπούλου & Σπεσιών 38, Τηλ.: 210 4978027, **ΛΑΡΙ- ΣΑ:** Ρούσβετ & Καποδιστρίου 1, Τηλ.: 2410 612660, **ΜΟΣΧΑΤΟ:** Χρυσοστόμου Σμύρνης 124, Τηλ.: 210 9401137, **ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ:** Εθ. Βενιζέλου 233 & Μάρκου Μπότσαρη 30, Τηλ.: 210 9883771, **ΝΙΚΑΙΑ:** Απολλείας 214 & Διαμαντίδη 71, Τηλ.: 210 4975777, **ΠΕΙΡΑΙΑΣ:** Σωτήρος & Αθικισιάδου 132, Τηλ.: 210 4112506, **ΠΕΡΑΜΑ:** Λ. Ειρήνης 177, Τηλ.: 210 4416454

(34) **Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt**, is fores reserari iussit.

Μετοχή παρακειμένου, υποκείμενο: haec, αφαιρετική απόλυτη χρονική μετοχή

His Scipioni relatis a domesticis, is fores reserari iussit.

(37) Equidem non destiti omnia et sentire et dicere et facere, **quae ad concordiam pertinerent**.

Μετοχή ενεστώτα, υποκείμενο: omnia, μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο

Equidem non destiti omnia et sentire et dicere et facere **pertinentia** ad concordiam.

(38) Nam mortua est Caecilia, **quam Metellus multum amavit**.

Μετοχή παρακειμένου, υποκείμενο: Caecilia, μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο

Nam mortua est Caecilia **amata multum a Metello**.

(40) Quin etiam **cum Sulla minitans ei instaret**, is dixit Sullae.

Μετοχή ενεστώτα, υποκείμενο: Sulla, μετοχή συνημμένη στο αντικείμενο

Quin etiam is dixit **Sullae minitanti ei instanti**.

(41) Tu autem, **proinde quasi cum matre Evandri nunc loquaris...**

Μετοχή ενεστώτα, υποκείμενο: tu, μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο

Tu autem **quasi cum matre Evandri nunc loquens...**

(43) Ergo **nisi (te) peperissem**, Roma non oppugnaretur.

Μετοχή παρακειμένου, υποκείμενο: tu, αφαιρετική απόλυτη μετοχή

Ergo **te non parto a me** Roma non oppugnaretur.

(49) Brutus...venit, **quod tonsoris praeripuisset officium**.

Μετοχή παρακειμένου, υποκείμενο: officium, αφαιρετική απόλυτη μετοχή

Brutus...venit tonsoris **officio praerepto**.

(37) Sed tantus furor omnes invaserat, **ut pugnare cuperent...**

Συμπερασματική πρόταση – απαρέμφατο του σκοπού

Sed tantus furor omnes invaserat pugnare **cupere...**

(47) ...Augustus voluit filiam deterrere **quominus id faceret**.

Πρόταση του quominus - τελικό απαρέμφατο

...Augustus voluit filiam deterrere id **facere**.

ΒΙΡΓΙΛΙΟΣ
(70-19 Π.Χ)

Ένας από τους σημαντικότερους Ρωμαίους ποιητές. Το πλήρες όνομά του ήταν Μάρκο Πούμπλιους Βιργίλιος. Έζησε στα πολυτάραχα χρόνια της κατάλυσης της Ρωμαϊκής δημοκρατίας, γι αυτό και κατέφυγε στα ...βουνά.

Η ηρεμία της ποιμενικής και γεωργικής ζωής του ενέπνευσε δυο σημαντικά έργα. Τα «Βουκολικά» και τα «Γεωργικά», μέσα από τα οποία προσπάθησε με τη σειρά του να εμπνεύσει τους Ρωμαίους την παλιά πετυχημένη κλίση τους στην κτηνοτροφία και τη γεωργία.

Το έπος, όμως, με το οποίο άφησε εποχή ήταν η «Αινειάδα». Πρόκειται για τα εθνικό έπος των Λατίνων, το οποίο ο Βιργίλιος βάσισε πάνω στις περιπέτειες του Οδυσσέα, όπως αυτές τις καταγράφει ο Όμηρος στην «Ιλιάδα» και την «Οδύσσεια». Εξάλλου ο Αινείας παρουσιάζεται ακριβώς σαν ένας ήρωας της άλωσης της Τροίας, που μαζί με τους συντρόφους του περιπλανάται εν μέσω κινδύνων μέχρι να επιστρέψει στην πατρίδα του. Το έργο του Βιργίλιου δίνει μια εξιδανικευμένη εικόνα της ιταλικής αρχαιότητας και αποτελεί πρότυπο για τη ρητορική και επική ποίηση του κλασικισμού.

